

bitačno, mora da izradi barem $4\frac{1}{2}$ do 5 hl. mlika na dan, jer ta-
man troškovi radnje iznašaju 40—55 novčica na svaki hl. ma ko-
liko ona bila dobro upravljena; iz hektolitra mlika jedne krave, ne
može se imati proizvoda za vrijednost veću od f. 6.25, naime $6\frac{1}{4}$
novčica za litar. Obično se dapače računa da se od 100 litara mlika,
kako se bolje ili lošije izradi, i po vrsti mljekarskih proizvoda što
se dobiva, može unovčiti, kad se razpolaze velikom kolikoćom, 4 do
 $5\frac{1}{2}$ novčica sa svaki litar. To se osobito događa u Tirolu, gdje je
u ostalom mljekarstvo u velike razvijeno, a upravljeno je osobito na
proizvajanje masla i sira koje je obično pak sasvim mršavo. I zbilja
ako se računa da se od 100 litara mlika dobije u srednje 55 kg ma-
sla, 5 do 6 kg. mršava sira po 50 novčica u srednje kg., i 20 nv. po
prilici vrijednost surutke, ima se nečist prihod od kakvih 6 flo. iz kojih
treba odbiti poslovne troškove od 50 novčica, ako se samo ne izrade
velike kolikoće mlika, kao što i neki dio za amortizaciju halata i
mljekarnice u obće, ostaje čisti prihod taman od f. 5.50 na hl. Pri-
hod može ponarasti na f. 6 do f. 6.25 na hl. osobito uporabom sredo-
bježnih stapa pomoću kojih proizvod masla naraste puno i razli-
čit je po vrstnoći mlika i dobi godine od 3-90 do 4-75%.

Iz ovih podataka proizlazi da se može podignuti jedna sirar-
nica jedino gdje imađe mlika u velikoj kolikoći, tako da se nebi
znalo kako ga drugčije upotriebiti te ako je iuba upotrebljeno za do-
maće potrebe, a to ne samo marvogojitelja dali u obće dotičnih pre-
djela, tad dobiva vrijednost takovu, da se proizvodjatelju, osobito te-
žaku, ne može izplatiti kad ga nosi u sirarnicu. Poznato je pak da
težak koji pravi maslo za prodaju, daje veliku vrijednost ovrhujenom
mlieku kao začinu, a po tom, takvom uporavom njegove male ko-
likoće mlika on zbilja dobiva korist veću nego je ona kad unovči
 $4\frac{1}{2}$ do $5\frac{1}{2}$ novč. za litar u mljekarnici.

Za moj dugi boravak u južnom Tirolu kao tajnik onog gospo-
spodarskog Vieća, imao sam opetovano priliku da se uvjerim o po-
težkoćama što susreta podignuće sirarnica u mjestima gdje nema
mlika baš u obilju; poznato mi je slučajeva gdje su poljodjelske
Zadruge podigle na svoj trošak podpune sirarnice koje sasvim odgo-
varale i glede pomješća i glede halata i glede osoblja zahtjevima da-
našnjeg mljekarskog obrta, i kojima nije pošlo za rukom imati kolikoću
mlika dostatnu da uzdrže iste sirarnice, premda je u dotičnim pre-
djelima bilo muzarica u takvom broju da na temelju obćeg prora-
čuna od toliko litara mlika što daje svaka glava, mogle su dati
dovoljno mlika; ali su krave bile razbacane u dotičnim selima,
jedna ili dvie-u svakoj kući, kao što je obično u mjestima gdje ti-
marenje marve ne sačinjava cigli proizvod, a u sirarnice ne bi